

DE RAADSHEER

Amsterdamsche Schaakvereniging

Opgericht 2-2-1922

Voorzitter:
Olaf Cliteur
tel. 06 53340141

voorzitter@svderaadsheer.nl

Secretaris:
Cilia van der Kamp
tel. 020 6423578

secretaris@svderaadsheer.nl

Penningmeester:
Harmen van der Ploeg
tel. 020 3651928

penningmeester@svderaadsheer.nl

Postbank 4971246 tnv De Raadsheer

ALgemeen bestuurslid:
Peter van de Beek
tel. 06 22238547

**Amsterdamse
Schaakvereniging
opgericht 2-2-1922**

**Clubavond:
Woensdagavond**

**Clublokaal:
De Poort,
Kattenburgerstraat 150,
1018 JH Amsterdam. Tel.
020 6267844
www.svderaadsheer.nl**

Intern wedstrijdleader:
Corneel Simoons
tel. 020 6256729

Indeler interne competitie:
Gerie Opgenhaffen
tel. 020 6684644
intern@svderaadsheer.nl

Extern wedstrijdleader:
Frans Smit
tel. 020 4180202
extern@svderaadsheer.nl

Redacteur:
Frans Smit
clubblad@svderaadsheer.nl

Webmaster:
Luc Scheepmaker
tel. 020 4227003
webmaster@svderaadsheer.nl

Inhoud van dit nummer:

Derde Kattenburger nu al succes.	3
Uitverkocht!	3
Raadsheer Rapidtoernooi succesvol	4
De interne competitie is weer losgebroken	5
Van de redactie	5
Van voorbijgaande aard	6
Ratinglijst en oproepen	7
Combinaties van Capablanca	8
Zelfs Catharina II de Grote	9
Harmens Centerfold	10
Het moderne denken van Capablanca	12
De externe competitie en wedstrijdverslagen ...	14
De ridder tegen de raadsheer	17
Jaaragenda	19

De Raadsheer

Derde Kattenburger Open nu al succes

door Gerie Opgenhaffen

Vorig jaar schreef ik dat de tweede editie van dit prachttoernooi uit zijn voegen barstte met 60 deelnemers. Daarmee dachten we toen de top bereikt te hebben, maar dit jaar hebben we nog eens een kwart meer deelnemers. Met 75 deelnemers zitten we echt vol. We zouden bij 71 deelnemers stoppen, maar toen was er nog een wachtlijstje van twee mensen. Dus besloten we zondag 17 oktober 2010 bij de eerste ronde tot 75 te gaan en jawel: 's avonds hebben twee mensen die dat gehoord hadden zich gelijk ingeschreven. Enig (klein) smetje is dat er dit jaar 13 deelnemers van de Raadsheer zijn tegen 14 vorig jaar. Maar ook al doe je niet mee: kom gewoon eens kijken! De volgende ronde is op zondag 14 november en daarna op 9 januari 2011 – dus niet in december!

Over zo'n eerste ronde kun je eigenlijk weinig zinnigs schrijven. De krachtverschillen zijn in principe te groot voor erg veel verrassingen. Alleen hebben we – voor het eerst – nu een sterke jeugdspeler als deelnemer – Robin Lecomte – en hij verloor tot ieders verrassing van een graag geziene gast: Bert Bergshoeff uit Haarlem. Tony Slengard had de pech te spelen tegen een ratingloze speler, die echter wel bleek te kunnen schaken: Dennis Schuitemaker. Verder vielen er nog wel een paar remises, onder meer bij Frans Smit. Ook de remise tussen de erkende Amsterdamse toernooi-tijgers Hans Kuijper en Adri Schoorl was opmerkelijk. Door ziekte van zijn tegenstander kreeg Has Jansen een gratis punt, maar helaas geen partij. Zeven mensen hadden de eerste ronde een bye.

Wat nog steeds hetzelfde is gebleven is de goede sfeer en gezelligheid. En natuurlijk de goede zorgen en lekkere drankjes en hapjes van Joop, Piet en Kima van VNK. De bardienst vanuit de Raadsheer wordt dit jaar gedraaid door Peter van de Beek; Corneel Simoons zit dit jaar zowaar achter het bord.

Uitverkocht!

door Olaf Cliteur

Dat is toch echt het enige juiste openingswoord voor dit tweede, o zo fraaie Raadsheer-magazine van dit seizoen. Deze kop slaat natuurlijk op ons fantastische Open toernooi op de zondagmiddag; *Het Kattenburger Open*. We groeiden met deze unieke formule in twee jaar tijd naar het echte

maximum aantal deelnemers van 75 en daarmee is de zaal, zoals gezegd, uitverkocht.

Een prachtig resultaat waarmee wij De Raadsheer de status van landelijk toernooiorganisator, stammende uit de jaren 80/90 volledig teruggeven! Dank daarvoor aan een ieder van, zowel de eigen vereniging, als de Vereniging Nieuw Kattenburg voor de inzet om dit te kunnen bewerkstelligen!

Ja en verder hebben wij ook geen klagen zo medio eind oktober 2010. Ik mag weer twee mensen welkom heten, allereerst nieuw lid Peter van Nijen. Peter heeft inmiddels laten zien dat hij, ondanks een langdurige onderbreking, nog een heel aardig potje kan schaken maar bovenal een gezellige vent is die weer prima in ons gezelschap past! Welkom nogmaals.

Het tweede warme welkom is voor Cilia. Weliswaar iets langer lid maar zij keerde terug in ons bestuur om de ontstane vacature van secretaris opnieuw invulling te geven. Wat mogen wij ons toch gelukkig prijzen met de Cilia's van deze wereld maar wat jammer is het aan de andere kant dat het iedere keer weer diezelfde mensen moeten zijn die hun schouders onder de vereniging plaatsen. Welkom terug Cilia, jouw clubliefde lijkt geen grenzen te kennen!

Helaas staan er tegenover deze woorden van welkom ook weer woorden van afscheid. Charles besloot toch op de valreep het bestuur als nog te verlaten omdat hij vond dat besturen niet echt zijn ding was. Hij wil gewoon liefst iedere woensdag lekker schaken en daarnaast best een aantal dingen voor de club blijven doen maar dan buiten het bestuur. Charles nogmaals dank voor jouw inzet en blijf vooral van De Raadsheer genieten vanaf de andere kant van de bestuurstafel! Verder vertrokken na een kort lidmaatschap Hans Bouw. Hij gaat zijn levens- en schaakgeluk in Frankrijk beproeven en aspirant-lid Koert Everts verscheen met zonnig weer op strand maar vertrok helaas met diezelfde, ditmaal Noorderzon.

Ons ledenaantal zit daarmee op 47 en ik zou zo graag weer eens aan de goede kant van de 50 komen. Laat een ieder in zijn vriendenkring of op zijn tweede vereniging daar zijn uiterste best voor doen. Wanneer je over ledenaantal praat, is het bruggetje naar de interne avonden natuurlijk snel gemaakt en mogen wij na een kleine twee maanden concluderen dat de interne prima loopt.

Niet alleen dankzij de goede opkomst maar zeker ook dankzij wedstrijdleader Gerie met Harmen als linker- en rechterhand daarnaast.

Wil ik gaan afsluiten met de externe. Alle teams hebben inmiddels een confrontatie achter de rug. Het eerste werd er als promovendus in de promotieklasse direct op gewezen dat het dit jaar, zoals al verwacht, zal gaan om lijfsbehoud. Vier van de tien teams zullen immers na dit seizoen de promotieklasse door de achterdeur verlaten en dit overkwam ons al eens drie seizoenen geleden. Oppassen dus en punten sprokkelen in de wedstrijden dat dit kan. Op 27 oktober is de herkansing er al tegen Zukertort 4 en beginnen we dankzij Frans met een 1-0 voorsprong.

Ons sterke tweede won een uitermate belangrijk duel in de strijd om de begeerde titel in de tweede klasse A. Het derde ging in een parallelgroep in deze klasse helaas onnodig nipt ten onder en zal net als de hoofdmacht stokken, zwaarden, fietskettingen en stenen op moeten pakken om het degradatiespook uit De poort te verjagen. Geluk bij een ongeluk is dat er uit de tweede klasse slechts één team degradeert.

Ik besluit dit voorwoord gelukkig met twee successen: Zowel het vierde als het bekerviertal bond in de eerste ronde de strijd aan met onze vrienden van ENPS en daar waar wij de laatste jaren regelmatig verloren, viel er nu een fraaie 2-2 van Simon zijn man- en vrouwschappen te noteren tegen ENPS 5 en versloeg het bekerviertal ENPS 1 met de koele cijfers 2,5-1,5 waardoor er in de volgende ronde tegen Het Grasmatt een kwartfinaleplaats verdiend kan worden.

Veel lees- en schaakplezier en tot in De Poort!

Raadsheer Rapidtoernooi succesvol

door Harmen van der Ploeg

Ook de 5e editie van ons rapidtoernooi is weer een succes geworden. Dit toernooi, begonnen als jubileumtoernooi, wordt al weer een aantal jaar bezocht door zo'n 32 schakers. Hoe we ook proberen om het te laten samenvallen met andere activiteiten in de stad – dit jaar was het de van-dam-tot-dam loop – de deelnemers blijven komen. Logisch ook, want het is gewoon een heel gezellig toernooi, of misschien zijn schakers wel niet van die hardlopers.

Bij een toernooi als dit is het altijd wat onduidelijk wie er mee gaan doen. Weliswaar melden de meesten zich ruim op tijd aan, er blijven altijd afzeggers, wegblijvers en spontane opkomers. Ook dit keer leverde dat de nodige chaos rond de indeling op. Nadat de stofwolken waren opgetrokken bleken er 34 deelnemers te zijn, waarvan 2 (gelukkig) al hadden aangegeven liever niet te spelen. Zo kwamen we dus uit op het ideale aantal van 32, ingedeeld in 4 volledig

groepen van 8.

Groep 1

De eerste achtkamp werd net als 2 jaar geleden gewonnen door Piet van der Weide. Waar hij vorig jaar nog nipt verloor van Pim Ydo, die erdeze maal niet bij was, liet hij er dit jaar geen misverstand over bestaan wie de beste was. Met 5½ uit 6 was hij een ronde voor het einde al zeker van de hoofdprijs. Onze eigen Frans Smit leek het overigens nog lang spannend te maken, maar hij verloor in de voorlaatste ronde van Tjark Vos waardoor hij kansloos was voor de eerste plaats. In de laatste ronde wist hij Piet mooi te verslaan, en hoewel Tjark ook nog de 2e plaats voor zijn neus wegkaapte, betekende dit een bronzen medaille met een gouden randje. De 2 andere Raadsheren in deze groep, Olaf Cliteur en Mustapha Yahia, wisten minder potten te breken en eindigen in de achterhoede.

Groep 2

In deze groep bleek de charme van een groep van 8 ingedeeld op speelsterkte. Iedereen bleef dicht bij elkaar en daardoor wisselden de posities regelmatig. De eerste die de leiding nam was Ton van Rooijen, maar na 2½ uit 3, werd in de volgende 2 partijen slechts een halfje gepakt. Het stokje werd daarna overgenomen door Tony Slengard, die na een nederlaag 4 overwinningen liet volgen en na ronde 5 een vol punt voorstond. Helaas gingen de laatste 2 rondes verloren, waardoor de prijzen aan zijn neus zouden gaan. Na 6 rondes stonden Ton en Tony samen bovenaan, maar beiden gingen in de laatste ronde onderuit. De lachende derde was Jan Schol die met 4½ uit 7 ongedeerd(!) groep 2 won. Op de tweede plaats eindigden liefst 4 man op 4 punten. Na het nodige rekenwerk bleken Gert Jan Froberg en Ton van Rooijen er met de troostprijzen vandoor te gaan, terwijl de Raadsheren Eelco Niks en Tony met lege handen achterbleven. De 3e Raadsheer in deze groep, Gerie Opgenhaffen, eindigde in de middenmoot.

Groep 3

Wat voor groep 2 gold, gold misschien nog wel sterker voor de 3e achtkamp. Ook hier waren de verschillen klein en bleef het lang spannend. Zo waren er een ronde voor het einde nog liefst 5 kanshebbers: Klaas Been en Afshin Mehnavian stonden op 4, maar werden op slechts een halfje gevolgd door Anneke Schol, Wim Peters en Ad Goes. Beide koplopers wonnen hun laatste partij, maar het onderlinge resultaat betekende de eindwinst voor Klaas. Van de achtervolgers wist alleen Anneke te winnen en zij eiste dus de 3e plaats op. In deze groep speelde 1 Raadsheer: ons nieuwste lid Peter van Nijen, die in zijn eerste Raadsheertoernooi precies op 50% eindigde.

Groep 4

In deze groep waren de verschillen duidelijk het grootst. Toch wel met enige afstand het sterkst was Hans Kuyper, die al zijn partijen wist te winnen. Toch moest hij in de laatste ronde nog aan de bak, omdat zijn directe tegenstander Jos van Walstijn slechts een punt minder had en dus bij winst nog over Hans heen kon springen. Hans won echter overtuigend en won dus met 2 punten voorsprong op Jos, die nog wel 2e werd. De derde plaats was voor Peter Bomans. In deze groep speelden helaas geen Raadsheren mee.

De interne competitie is weer losgebroken

door Gerie Opgenhaffen

De competitie 2010-2011 is op dit moment zeven rondes oud. De opkomst is heel redelijk, al kan er natuurlijk altijd nog meer bij. We hebben er twee nieuwe leden bij. Jop Dekker is een herintreder bij de Raadsheer en voor mijn gevoel nooit echt weg geweest. Peter van Nijen heeft een tijd niet meer geschaakt – hij schaakte vroeger bij Donner – maar hij heeft dat gelukkig weer opgepakt en wel bij ons. Anton Stevens is de sfeer komen proeven; hopelijk zien we hem weer terug. Allemaal hartelijk welkom.

De bekercompetitie om de Raadsheercup begint op 3 november en de zeskampen op 17 november. De rapidcompetitie is al begonnen en natuurlijk ook de externe competitie. We hebben oude bekenden gelukkig weer terug gezien (zoals Dick Beijne en Frans Altena). Kortom: het seizoen is weer helemaal begonnen.

De stand in de interne competitie

Frans Smit heeft de koppositie stevig in handen genomen en met een score van maar liefst 4½ uit 5 verdient hij dat natuurlijk ook. Het seizoen is nog erg lang – 32 rondes namelijk – en de concurrentie gretig, maar het ziet ernaar uit dat Frans dit jaar een serieuze gooi gaat doen naar het kampioenschap. Dat is ook al wel wat al te lang geleden, Frans!

Het is leuk dat net nu de stand in het clubblad staat, want na een misschien niet helemaal verdiende winstpartij tegen Wim Postema sta ik nu zo waar tweede. Dat zal wel zeer tijdelijk zijn, maar ik ben er toch blij mee. Veelvoudig kampioen Olaf Cliteur bezet de derde plek, maar zal zeker zinnen op een hogere positie en Frans ook nog gaan belagen. Harmen van der Ploeg zit terecht weer in groep 1 en staat vierde. Enfin, bekijk de lijst maar. Opvallend is dat de mensen uit groep 1 grosso modo het hoogste staan in de stand, daarna groep 2 en daarna groep 3. Logisch, zou je zeggen, maar de werkelijkheid is meestal anders.

De trotse aanvoerder van groep 2 is Tony Slengard op de achtste plek totaal. Zijn resultaten liegen er ook niet om (onder meer remises tegen Frans en Olaf). De concurrentie hijgt echter in zijn nek en dan vooral Peter Voets en Ton van Garderen. Als Ton wat vaker zou spelen zou hij een grote kanshebber zijn in deze groep. Op de vierde plaats staat niemand minder dan de niet stuk te krijgen Eric Mol.

In groep 3 wordt de lijst – toch wel wat verrassend – aangevoerd door onze secretaris: Cilia van der Kamp. Dat is heel knap, maar als ze zo speelt als in de rapid-competitie tegen mij begrijp ik dat ook wel. Wel moet gezegd worden dat de voorsprong op de concurrentie miniem is. En dat geldt zowel voor Maarten van Loggem als Peter van de Beek. Daarna volgt Jaap Schrickx, maar zonder partijen te spelen houd je dat niet lang vol....

Rapid

Op 13 oktober is de eerste cyclus van drie rondes gespeeld. Ramon van Beemdelust en Mustapha Yahia wonnen alle drie hun partijen en voeren dus de lijst aan. Ondergetekende volgt op een halfje en daarna komt het illustere viertal Dick Beijne, Lex van der Wal, Harmen van der Ploeg en Olaf Cliteur. Het vervolg is pas in maart, dus dat duurt nog even.

Van de redactie

door Frans Smit

Dit nummer staat weer behoorlijk vol met Raadsheernieuws, columns en schaakinhoudelijke stukken. Daarmee is het wederom een leesbaar en zeer lezenswaardige aflevering geworden. Al zeg ik 't zelf. Toch zou ik graag zien dat de samenstelling van het blad voorbehouden is aan een aantal mensen dat al sinds jaar en dag bijdraagt.

Daarom deze oproep aan iedereen: lever die partij in waar je trots op bent! Lucht je hart over onze mooie Raadsheer en over het fraaie schaakspel! Deel je kennis en je verhalen met je clubgenoten!

Alleen op die manier kan het clubblad blijven wat het nu is: een aantal keren per jaar Raadsheer- en schaakplezier, digitaal en op papier.

Als je een stuk wil aanleveren, doe dat dan bij voorkeur digitaal in Word-, Pages of ODF-format of gewoon als tekst in een mail. En als je foto's hebt, stuur ze svp op in jpg-format.

De volgende inleverdatum voor kopij is **3 januari 2011**.

Alvast bedankt namens alle lezers!

Stand na 7 ronden

Nr	Naam	Punten
1	Frans Smit 1	364,67
2	Gerie Opgenhaffen 1	315,5
3	Olaf Cliteur 1	304,67
4	Harmen van der Ploeg 1	289,83
5	André de Roo 1	279,67
6	Ramon van Beemdelust 1	258,67
7	Wim Postema 1	253
8	Tony Slengard 2	233
9	Peter Voets 2	228
10	Ton van Garderen 2	223,5
11	Jop Dekker 1	218,5
12	Mustapha Yahia 1	196
13	Stephan Geuljans 1	183
14	Eric Mol 2	181
15	Henk bij de Vaate 1	170,67
16	Marcel Hoogesteger 1	168
17	Peter van Nijen 1	165,83
18	Henri Amand 1	165,33
19	Eelco Niks 2	160
20	Ali Kemal Emecen 2	147,5
21	Dick Beijne 2	144
22	Luc Scheepmaker 2	141,33
23	Cilia van der Kamp 3	138,67
24	Maarten van Loggem 3	137,5
25	Peter van de Beek 3	135,33
26	Jaap Schrickx 3	122,67
27	Lex van der Wal 2	121,5
28	Frits van Gelder 3	116,17
29	Hans Radder 1	114
30	Simon Bouwhuis 2	113,5
31	Anjo Vlug 2	109
32	Hans Bouw 3	108
33	Edzard Lisser 3	104
34	Marc Souren 3	100
35	Dirk Hanke 1	96
36	Ron van Dijk 1	90
37	Johan Dijkman 3	88
38	Wim van Vugt 1	86
39	Peter Bosschieter 2	84
40	Theo Breidenbach 3	78
41	Ben Kamp 3	76
42	Gerard van Heffen 3	72
43	Corneel Simoons 2	70
44	Koert Everts 3	70
45	Anton Stevens 2	68
46	Henk Weeling 3	64
47	Leo Oomens 3	60
48	Hein van der Kroon 3	59,83
49	Frans Altena 3	46,67
50	Charles Hartman 3	39,67
51	Annelies Visser 3	23,5

Van voorbijgaande aard*door Frans Smit*

De laatste tijd, zoals wel vaker in het verleden, overschreeuwt men elkaar met de term "Het nieuwe ..." waarna een werkwoord komt. Het begrip moet gewichtig aanduiden hoe enorm vernieuwend men op een bepaald vlak bezig is. En dan nog het liefst met alle woorden beginnend met een hoofdletter.

Het Nieuwe Werken, Het Nieuwe Beleggen, Het Nieuwe Rijden, Het Nieuwe Wassen, Het Nieuwe Eten, Het Nieuwe Leren, Het Nieuwe Uitgeven. Ach, zoekt u zelf verder. Het Nieuwe Googlen zal u daar vast bij helpen.

Ik vind dit alles Grote Kul. Het is hooguit oude wijn in (en voor) nieuwe zakken. Het zal wel Van Voorbijgaande Aard zijn. Ik hoop het althans.

Het is zeer verheugend dat in dat rijtje Het Nieuwe Schaken ontbreekt! Ik ben het althans nog niet tegengekomen. Wat ik wel ben tegengekomen is een ontwikkeling waar ik me zorgen over maak. En dat ik in deze tijden (toch) maar het beste kan omschrijven als Het Nieuwe Blunderen. Het overkomt me regelmatig dat ik eenvoudigweg dreigingen overzie, diagonalen buiten beschouwing laat en me overgeef aan overdreven wensdenken. Het Nieuwe Blunderen. Is dat echt iets nieuws? In ieder geval, daar ben ik van overtuigd, is het wel iets dat van voorbijgaande aard zal zijn.

Een ander fenomeen dat al wat langer bestaat, is het In Gesprek Gaan met... Uiteraard moet je in Nederland altijd met iedereen In Gesprek Gaan. Ook al is de gesprekspartner erkend onkundig, oninteressant en/of onaangenaam. In Gesprek Blijven is dan de deugd die daarop tot in eeuwigheid volgt. Het fenomeen is ook in de sport uitgebreid naar het Gesprek Met ... Dingen! Zo zijn we al enkele jaren In Gesprek met het IJs. En laatst las ik het advies om In Gesprek te gaan met mijn Schaakstukken! Brrr.. ik moet er niet aan denken. Zeker niet om in Gesprek te gaan met de Dame die ik laatst tegen Tony weggaf!

Al In Gesprek Blijvend kan ik op deze manier natuurlijk wel innovatief en inspirerend Werken aan Het Nieuwe Aftakelen.

Alles Wordt Geschiedenis en Alles Gaat Voorbij. Dat is wat de Nieuwe Werkers eens goed in hun oren moeten knopen. Zelf word ik binnenkort hierover met de neus op de feiten gedrukt. In november ben ik namelijk 25 jaar lid van De Raadsheer.

Een zilveren schaakhuwelijk dus!

Ratinglijst

met dank aan Luc Scheepmaker

Nr.	Naam	Club rating	KNSB rating	FIDE rating
1	Frans Altena	1386	1381	
2	Henri Amand	1850	1853	
3	Peter van de Beek	1487	1562	
4	Ramon van Beemdelust	2028	2028	2047
5	Dick Beijne	1629	1610	
6	Peter Bosschieter	1690	1671	
7	Hans Bouw	1046		
8	Simon Bouwhuis	1340	1259	
9	Theo Breidenbach	1474	1466	
10	Olaf Cliteur	2032	2004	2015
11	Jop Dekker	1798	1793	1880
12	Ron van Dijk	2012	1983	1939
13	Johan Dijkman	1344	1359	
14	Ali Kemal Emecen	1683	1666	
15	Ton van Garderen	1710	1730	
16	Frits van Gelder	1344	1406	
17	Stephan Geuljans	1912	2006	
18	Charles Hartman	1289	1372	
19	Gerard van Hef-fen	1526	1529	
20	Marcel Hoogeste-ger	1792	1743	
21	Ben Kamp	1493	1489	
22	Cilia v/d Kamp	1344	1348	
23	Hein v/d Kroon	1349	1423	
24	Edzard Lisser	1371		
25	Maarten van Loggem	1279		

26	Eric Mol	1656	1582	
27	Peter van Nijen	1722		
28	Eelco Niks	1721	1771	
29	Leo Oomens	1459	1535	
30	Gerie Opgenhaf-fen	1788	1740	
31	Harmen v/d Ploeg	1828	1755	
32	Charmaine Por-tengen	926		
33	Wim Postema	2051		
34	Hans Radder	1838	1807	
35	André de Roo	1936	1854	
36	Luc Scheepmaker	1667	1669	
37	Jaap Schrickx	1503	1490	
38	Corneel Simoons	1579	1718	
39	Tony Slengard	1709	1704	
40	Frans Smit	2089	2012	2065
41	Marc Souren	1396	1374	
42	Sieger Steeman	1436	1432	
43	Henk bij de Vaate	2074	2079	
44	Annelies Visser	980	955	
45	Anjo Vlug	1611	1621	
46	Peter Voets	1617	1585	
47	Wim van Vugt	1868	1847	
48	Lex v/d Wal	1694	1765	
49	Henny Wasmoeth	1816	1821	
50	Henk Weeling	1223	1271	
51	Mustapha Yahia	1933	1899	

Oproepen en mededelingen

Adreswijzigingen

Geef wijzigingen van je woonadres, je telefoonnummer en/of e-mailadres z.s.m. door aan de secretaris! Deze geeft ze dan ook door aan je teamleider.

Advertenties en sponsoring

Uiteraard heeft De Raadsheer belangstelling voor advertenties en sponsoring door instellingen die bij ons passen. Mocht je een kans waarnemen, geef die dan door aan Olaf, Harmen of Frans.

Betaling contributie

Vergeet niet om de contributie tijdig over te maken! Zie pag. 2 voor de gegevens

Kopij voor volgende clubblad

De uiterste inleverdatum voor kopij is vastgesteld op **5 april 2010**. Gaarne aanlevering op digitale wijze (in Word-formaat, ODF-formaat of in een mailtje).

Aanwezig of afwezig op clubavond?

Wees voor 20.00 uur aanwezig op de clubavond of geef telefonisch voor 20.00 uur door of je meedoet. Het nummer van De Poort is **020-6267844**, en is vanaf 19.00 uur op de clubavond bereikbaar.

Plotseling verhinderd voor je team?

Geef dat dan z.s.m door aan je teamleider!!

Combinaties van Capablanca

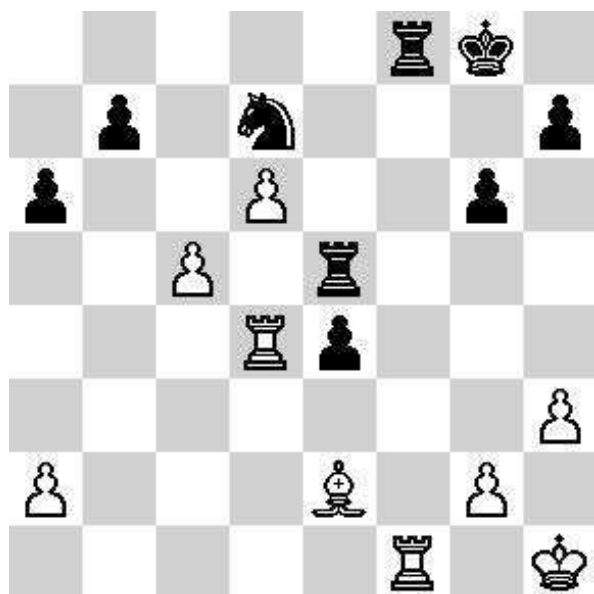

Diagram 1. Wit speelt en wint

Diagram 3. Wit speelt en wint

Diagram 2. Wit speelt en wint

Diagram 4. Wit speelt en wint

Oplossingen elders in dit blad

Zelfs Catharina II de Grote...

door Eric Mol

Het was een bijzondere ervaring voor me, toen ik deze zomer in het lieflijke plaatsje Poesjkin – enige kilometers van Sint Petersburg gelegen – het Zomerpaleis van de beroemde Catharina II

de Grote bezocht.

Jaren geleden aanschouwde ik dit gouden architectonische juweel dat toen leed onder een totale renovatie en maar deels bezocht kon worden.

Daaronder vielen indertijd de Spiegelzaal, de Barnsteenzaal, de ontvangst- en ontbijtzalen die in 1941, bij het naderen van de Duitse legers, door de medewerkers van het paleis en de bevolking uit Poesjkin van hun kostbaarheden werden ontdaan om vernieling en roof tegen te gaan.

De kostbare gouden en barnstenen wanden, de schilderijen en alle verdere zaken die van grote culturele waarde waren, werden ontmanteld en onvindbaar voor de bezetter opgeborgen

En daaronder bevond zich een prachtig schaakbord met stukken die wellicht ooit ook door Peter de Grote van veld naar veld verplaatst werden. Als men het bord en de stukken aanschouwt en dan even terugdenkt naar de 18de eeuw gaat er toch een gevoel van historisch heimwee door de bezoeker heen, zoals mij dat ook overkwam.

Echter.. Wie bijgaande afbeelding van het schaakbord aanschouwt, zal zien – en de ware schaker natuurlijk onmiddellijk en tot zijn grote afgrijzen – dat het bord verkeerd is opgesteld.

Met het zwarte veld rechts en het witte aan de linkerkant.

Dat in Chinese winkels, in speelfilms, reclameplaatjes en STER-uitzendingen een loopje wordt genomen met ons schaakgevoel – het zij zo.

Maar in schaak-Rusland, een van de toonaangevende landen in ons denk-sportgebied, en dan nog

op een vooraanstaande plek als het Zomerpaleis – dat heet in het Kattenburgs een gotspe.

Dan ben ik ook nog de onnozele hals die het toezien museummoog – in de persoon van een alleraardigste Russische schoonheid – attendeer op de foutieve stand van schaak-zaken en dan wordt mij medegedeeld – allervriendelijkst – dat het nu eenmaal zo is opgesteld en zij er ook niets aan kan doen.

Daar sta je dan als Mokumse schaker in de rijkdom van Ruslands verleden met de ogen vol van machteloos schaakverdriet

Eén ding hoop ik: Peter de Grote zal toch wel met wit rechts hebben gespeeld...

En tevens hoop ik dat Karpov en Kasparov, als ze dit clubblad lezen, met grote spoed de Russische schaakklok zullen luiden en de vreselijke foutzet zullen laten corrigeren.

Spasibo aan hen is dan op zijn plaats.

Harmens Centerfold I Raadsheer Rapidtoernooi

Harmens Centerfold II Prijsuitreiking Algemene Leden Vergadering

Het moderne denken van Capablanca

door Corneel Simoons

José Raoul Capablanca (1888-1942)

Ruwweg is het beeld dat ik van de schaakgeschiedenis had (uit de boekjes van met name Bouwmeester) zoiets als: na Philidor (centrale rol van de pionnen) en Morphy (belang van snelle ontwikkeling in open stellingen) komen Steinitz en Tarasch, de belangrijkste vertegenwoordigers van de orthodoxe, "wetenschappelijke" school. Zij worden vervolgens weer van troon gestoten door de (hyper-)modernen, met Nimzowitsch en Réti als voornaamste theoretici. Deze schets is natuurlijk veel te grof. Maar wie herkent hem niet?

Wel niemand minder dan de genoemde Richard Réti zelf acht hem niet juist. Volgens hem begint het moderne schaakdenken bij Capablanca. Omstandig vertelt hij in zijn boek "Modern Ideas in Chess" hoe zijn eigen nieuwe ideeën pas ontstaan zijn bij, en door, studie van Capablanca's partijen. Zelf heeft deze overigens nooit theoretisch werk uitgegeven. Net zo min als andere wereldkampioenen, met uitzondering van Euwe.

Het begon allemaal, vertelt Réti, met een consultatiepartij gespeeld vroeg in 1914 te Wenen tussen Fährdrich en Kaufmann (wit) en Capablanca en Réti (zwart). Na de veertiende zet van wit was de volgende stelling ontstaan:

Volgens de toen geldende inzichten "hoort" zwart hier nu 14 ... , Te8 te spelen want hij kan daarmee een sterk stuk ontwikkelen, zich op een open lijn posteren en dat ook nog eens met tempowinst.

Toch wilde Capablanca, tot Réti's verbazing, deze zet niet eens in overweging nemen. Hij stelde de volgende manoeuvre voor waarmee een verzwakking van wits pionnenstructuur wordt afgedwongen. En dat is inderdaad de basis van de latere winst:

14 ... , Ld4 15. Dd3, Lxc3 16. Dxc3, Pe4! 17. Dc4, g5 18. Pe5, Lf5 enz.

Réti: "Met deze partij begon een revolutie in mijn opvattingen over het oude principe dat in de opening elke zet een stuk moest ontwikkelen. Ik bestudeerde Capablanca's partijen en vond dat hij, in tegenstelling tot alle meesters van die tijd, dat principe al lang niet meer aanhing".

Een ander, nog drastischer, voorbeeld:

De stand na de zesde zet van zwart in de partij Capablanca-Blanco (geen datum of plaats vermeld, en wie deze heer Wit was weet ik ook niet, maar, anders dan bij Aljechin, is de kans dat-ie nooit bestaan heeft zo goed als nihil).

Alle meesters uit die tijd zouden hier alleen maar een zet voor een ander stuk gezocht hebben en het enige ontwikkelde paard op f3 hebben laten staan.

Capablanca speelde echter **7. Pe5, ...** want zijn plan was om zwarts probleem -de loper op c8- zo lang mogelijk een probleem te laten blijven. Op bijv. 7. Lg5 was toendertijd onder andere 7 ... b6 gangbaar, maar dat levert na de tekstzet problemen op na 8. Lb5+.

En met het woord plan hebben we de kern van de zaak te pakken volgens Réti. Overdreven gesteld: de ontwikkeling der stukken, het openen van lijnen en diagonalen etc., het is allemaal prachtig maar het heeft weinig zin als er geen plan achter steekt. En omgekeerd: als het plan vereist dat men een stuk twee of zelfs driemaal achter elkaar verzet, nou ja, dat is dus best.

"Plan" betekent bij Capablanca welhaast altijd een positioneel plan. Combinatoire motieven worden hier doorheen geweven. Zij zijn primair een middel ter realisatie van een bepaalde, gewenste ontwikkeling. De beroemde "petite combinaison" à la Capablanca vindt hier zijn oorsprong.

Een mooi voorbeeld levert de volgende minipartij, die overigens ook door Réti werd gekozen omdat-ie tot en met zet 10 identiek is aan de partij Tarrasch-Em. Lasker, waarin wit wel met orthodoxe standardzetten doorgaat. Wij beginnen bij zet 11. De voorafgaande, nauwelijks meer gespeelde, variant van het Spaans is niet relevant.

In deze stelling gaat Tarrasch door met 11. Lg5, Te8 12. Tad1 etc. Dat zijn twee ontwikkelingszetten die, naar Réti, weinig zoden aan de dijk zetten. Geen plan, maar meer een "we zien nog wel wat we ermee doen - voorlopig staan we". Vergelijk dit eens met Capablanca-Amateur:

11. Dc3, c6

Een gedwongen verzwakking van veld d6

12. Pd4, ...

Zo snel mogelijk naar f5; dat kan nu!

12. ..., Pd7 13. Pf5, Lf6 14. Dg3, Pe5 15. Lf4

Merk op dat wit hier door herhaald met dezelfde stukken te spelen een situatie heeft gecreëerd waarin Lc1 en (straks) Ta1 veel efficiënter ontwikkeld kunnen worden, en op de zwakte d6 gericht zijn.

15. ..., Dc7 16. Tad1, Tad8 17. Txd6 ...

Een kleine combinatie die minstens een pion oplevert. Waarschijnlijk was dat (en het volgende betere eindspel) Capablanca's bedoeling. Zwart wil het echter weerleggen. Helaas voor hem!

17. ..., Txd6 18. Lxe5, Td1

18. ..., Lxe5 19. Dxe5 werkt niet (... Td1 20. De3). Het beste was nog 18. ..., Da5 19. Lc3, Lxc3 20. Bxc3, Tg6 21. Pe7+ en wit wint een pion

19. Txd1, Lxe5 20. Ph6+, Kh8 21. Dxe5, Dxe5 22. Pxf7+

En zwart gaf op. Na Txf7 komt Td8+ en mat.

Ik denk dat Réti sterke argumenten heeft voor zijn bewonderend oordeel over het inzicht van de zogenaamde schaakmachine Capablanca. En Aljechin valt hem impliciet bij. En Euwe. En veel later Karpov. Is dat reden om de geschiedenis te herschrijven? Ach, nou ja, maar het bijstellen van het beeld kan geen kwaad. Over Aljechin en Capablanca een volgende keer.

Capablanca's oplossingen

Diagram 1.

Capablanca-Benyon
New York, 1913

33. Lxa6!

De partij eindigde als volgt

33... bxa6, 34. Txf8+, Kxf8 35. c6, Ke8 36. c7, Tc5 37 Txe4+, Kf8 38. Te7, Pf6 39. D7, Pxd7 40. Txd7 zwart geeft op.

Diagram 2.

Capablanca - Wolbrecht, St Louis 1909
29. **Dg5!** en het was meteen gedaan. 1-0

Diagram 3.

Capablanca-Janovski, New York 1918

30. Tg7 !! 1-0

Er had nog kunnen volgen: 30 ..., Kxg7 31 Dg5+, Kh8 32. Txd8, Txd8 33. Df6 mat

Diagram 4.

Capablanca-Scott, Hastings 1919

25. Txe6+!, fxe6 26. Dxe6+, Kf8 (of 26. ..., De7 27. Lg6+, Kf8 28. Dg8 mat)

27. Df6+ zwart gaf op 1-0

De externe competitie

door Frans Smit

We komen net als vorig seizoen uit met drie achttallen en 1 viertal. We hebben nog even getwijfeld of we niet 4 achttallen konden opstellen. Maar ervaring leert dat niet iedereen die wil spelen, ook altijd kan spelen. En zoveel invallers hebben we niet.

Maar het zou natuurlijk mooi zijn als we volgend jaar weer meer teams kunnen inschrijven omdat meer leden extern zouden gaan spelen en omdat er nieuwe leden zouden komen!

Raadsheer 1

Ons eerste is praktisch ongewijzigd vergeleken met vorig jaar. Met een gemiddelde rating van 1966 en met teamleider Peter Voets aan het roer moet het lukken om een goed figuur te slaan in de Promotieklasse!

Onze beginopstelling is (met rating):

- 1 Henk bij de Vaate 2079
- 2 Frans Smit 2012
- 3 Ramon van Beemdelust 2028
- 4 Stephan Geuljans 2006
- 5 Olaf Cliteur 2004
- 6 Henri Amand 1853
- 7 Mustapha Yahia 1899
- 8 Wim van Vugt 1847

De Promotieklasse is een speciaal geval dit jaar. Het is een tienkamp waar maar liefst 4 teams uit gaan degraderen! De tienkamp bestaat uit de volgende teams:

Promotieklasse

- 1 De Raadsheer 1
- 2 Zukertort Amstelveen 4
- 3 Tal/DCG 1
- 4 ENPS 1
- 5 Laurierboom-Gambiet 1
- 6 Caïssa 7
- 7 De Wachter 1
- 8 Tal/DCG 2
- 9 Isolani 1
- 10 Caïssa 6

Het lijkt erop dat het eerste zich moet kunnen handhaven. Een stuk of drie teams lijken wellicht te sterk, maar tegen de andere moeten we toch in staat zijn om voldoende punten te scoren zodat we ons kunnen handhaven.

Raadsheer 2

Waar het eerste zich op behoud moet richten, moet het twee dit jaar gewoon voor promotie gaan. Met een gemiddelde rating van 1814, een stevige vaste kern met versterkingen als Wim Postema en Jop Dekker en met wederom Peter Voets als teamleider,

moet het toch mogelijk zijn om de stap naar de eerste klasse te kunnen zetten!

Het tweede speelt slechts een beperkt aantal wedstrijden: de 2e klasse A is slechts een 7-kamp.

Onze beginopstelling is (met rating):

- 1 Marcel Hoogesteger 1743
- 2 Andre de Roo 1854
- 3 Gerie Opgenhaffen 1740
- 4 Jop Dekker 1793
- 5 Eelco Niks 1771
- 6 Wim Postema 2051
- 7 Harmen van der Ploeg 1755
- 8 Hans Radder 1807

2A

- 1 Het Grasmatt 1
- 2 Laurierboom-Gambiet 2
- 3 De Raadsheer 2
- 4 De Pion 2
- 5 AdA 04 1
- 6 Caïssa 9
- 7 BRON 1

Raadsheer 3

Ons derde speelt dit jaar in klasse 2D, heeft een gemiddelde rating van 1654 en gelukkig is Harmen weer bereid om het teamleiderschap op zich te nemen. Het derde verraste ons vorig jaar met een prima optreden in de 2e klasse, en uiteraard hopen we dat die keurige prestatie herhaald wordt.

Onze beginopstelling is (met rating):

- 1 Peter Voets 1585
- 2 Anjo Vlug 1621
- 3 Luc Scheepmaker 1669
- 4 Dick Beijne 1610
- 5 Ton van Garderen 1730
- 6 Ali Emecen 1666
- 7 Eric Mol 1582
- 8 Lex van der Wal 1765
- 9 Corneel Simoons 1718

2D

- 1 Isolani 2
- 2 De Amstel 3
- 3 VAS 7
- 4 Chaturanga 1
- 5 Almere 4
- 6 Zukertort Amstelveen 5
- 7 De Raadsheer 3
- 8 Het Probleem 2

Raadsheer 4

Tenslotte ons vierde. Dat doet wederom mee aan de viertallencompetitie. Met een gemiddelde rating van 1347 en teamleider Simon Bouwhuis belooft het weer een gezellig en succesvol jaar te worden. Inmiddels is het aantal gegadigden voor het vierde gegroeid, maar het is nog niet genoeg voor uitbouw

naar en achtal, of voor het oprichten van een tweede viertal.

De viertallencompetitie bestaat dit jaar uit een 7-kamp, er worden dus 6 wedstrijden gespeeld. Onze beginopstelling is (met rating):

- 1 Simon Bouwhuis 1259
- 2 Charles Hartman 1372
- 3 Cilia van der Kamp 1348
- 4 Marc Souren 1374
- 5 Frans Altena 1381
- 6 Peter van de Beek 1562

Viertallencompetitie

- 1 Laurierboom-Gambiet 3
- 2 Isolani 3
- 3 Chaturanga 2
- 4 ENPS 5
- 5 De Raadsheer 4
- 6 TOG 1
- 7 Es'80 3

Wedstrijdverslagen

HET VIERDE DOOR SIMON BOUWHUIS

Het 4e team heeft zijn eerste wedstrijd knap gelijk gespeeld tegen Enps 5 (2-2). Er is door iedereen prima geschaakt!

Marc Souren won aan het eerste bord van R.Kief. Zijn tegenstander kwam hopeloos in tijdnoed. Het duurde erg lang voor dat Marc zijn tegenstander zijn looper had ontwikkelt en die looper kon er ook niet meer zo gauw uitkomen. Marc maakte daar mooi gebruik van. Dit kostte veel tijd. Marc had tegen het einde nog een kwartier en zijn tegenstander nog maar 5 minuten. 1-0 voor de Raadsheer! Prima gespeeld door Marc, hij pakt toch ook maar mooi de punten voor het 4e team!

Charles Hartman speelde remise tegen R.Rijkema. Charles won al gauw een pion maar vergat zijn paard te ontwikkelen en het duurde lang voordat het paard deel kon nemen aan de strijd. Zijn tegenstander won daardoor een pion terug, en beide schakers bouwde een mooie stelling op. Voor wat ik er van zag kon Charles met zijn Dame eeuwig schaak geven en dus remise! 1 1/2 - 1/2 voor de Raadsheer. Lekker gespeeld door Charles hoor!

Cilia verloor helaas aan het 4e bord van L. Van Bente. Cilia beging een tactische fout en verloor al snel een licht stuk. Is zij toen van het bord geveegd of gaf zij op??..nee!..ze knokte voor wat zij waard was en bezorgde haar tegenstander nog aardig wat zweetdruppeltjes op zijn voorhoofd. Helaas ging zij het toch niet redden en werd de stand 1 1/2 - 1 1/2. Jammer Cilia...goed gespeeld met een stuk minder!

Peter vd Beek heeft een prima partij gespeeld tegen S. Schoonderwoerd. Het werd een eindspel van pi-

onnen, paard en koning tegen pionnen paard en koning van zijn tegenstander. Peter had meer tijd maar ging een paar keer de verkeerde kant op met zijn koning. Er kwam dus 3 maal dezelfde stelling op het bord en dus kon de tegenstander van Peter remise claimen.

Eindstand 2-2! Onze eerste punten zijn binnen. Vorig jaar hadden we een goed seizoen. Ik ben benieuwd wat het dit jaar wordt!

HET DERDE DOOR HARMEN VAN DER PLOEG

Winstpartijen voor Ali, Peter Voets en debutant Peter van Nijen plus een halfje voor Jaap geven 3 1/2 punt, wat dus net te weinig is. Helaas verloren Ton, Luc, Anjo en Peter van de Beek.

HET TWEEDE DOOR MARCEL HOOGESTEGEER

Raadsheer 2 komt goed uit de startblokken

Het tweede team van de Raadsheer is in de externe competitie goed begonnen. Concurrent Caissa 9 werd met 4 1/2 - 3 1/2 verslagen.

Raadsheer 2 is het team met de hoogste gemiddelde rating in de poule en dus zijn de verwachtingen wederom hooggespannen. Promotie naar de 1^e klasse zou dit seizoen mogelijk moeten zijn. De eerste punten zijn in elk geval binnen.

Lex zorgde voor een snelle 1-0 door een offer te brengen waarna de partij meteen uit was. Eelco speelde remise. Jop had een prima stelling, maar liet zich in een eindspel pardoos mat zetten. Andre kwam in zijn vertrouwde Caro-Kann nooit in gevaar en wist zijn voordelen in het eindspel tot winst te voeren. Gerie stond in een Engelse partij zeer goed, won een kwaliteit en de partij. Helaas verloren Harmen en Wim. Dan mijn eigen partij: na een redelijke opening, stond mijn tegenstander wat actiever. Hij kon echter niet een goed plan vinden en dan is schaken heel moeilijk. Na een aantal slechte zetten in het eindspel kon hij opgeven en was de overwinning een feit.

De volgende wedstrijd is op maandag 1 november tegen het zwakke Bron 1.

Raadsheer 2 1774 - Caissa 9 1765	4 1/2 - 3 1/2
1. André de Roo 1854 - Jan van Banning 1813	1 - 0
2. Jop Dekker 1793 - Paul van Sonderen 1801	0 - 1
3. Marcel Hoogesteger 1743 - Gert van 't Hof 1770	1 - 0
4. Gerie Opgenhaffen 1740 - Frans Roes 1769	1 - 0
5. Harmen van der Ploeg 1755 - Sven Heijdenrijk 1700	0-1
6. Wim Postema - Tommy Koens	0 - 1
7. Eelco Niks 1771 - Coen Venema 1737	1/2 - 1/2
8. Lex van der Wal 1765 - Huib Vriens 1767	1 - 0

HET EERSTE DOOR FRANS SMIT*Eerste onderuit tegen sterk Caïssa 6*

Van het gemiddelde ratingverschil zou je kunnen afleiden dat het eerste alle kans had om een goede rentree te maken in de Promotieklasse.

Maar getallen hoeven niet veel te zeggen, en gemiddelden al helemaal niet. Tegen Caïssa 6 bleek dat maar weer eens. Of misschien moeten we spreken van Caïssa/MEMO/Euwe/Watergraafsmeer/US80 6? De fusieclub is een gigant geworden, met zelfs een team in de Meesterklasse. Op zich is dat goed nieuws natuurlijk. Maar het is wel jammer dat het het resultaat is van de feitelijke opheffing van zoveel roemruchte schaakverenigingen. Laten we maar hopen dat Caïssa wel zo groot blijft en dat al die samenvoegingen niet uiteindelijk de voorfase zijn van het einde van het clubschaak in Amsterdam.

Zo, deze ontboezeming moest er even uit. De werkelijke reden voor het schrijven van de voorgaande alinea is echter dat ik daarmee het wedstrijdverslag zelf nog even kon uitstellen. Maar ik zal er toch aan moeten geloven.

Het slechte voorbeeld werd namelijk gegeven door mijzelf. Op bord 1 trof ik de sterke Tigran Spaan. Het ging best aardig, hoewel ik in de Franse doorschuifvariant juist het wapen van Portisch vergat, waardoor ik enigszins passief bleef staan. Maar het vele gemanoeuvereer was zeker geen reden tot paniek. Tot het moment dat ik dacht f7-f6 te kunnen doen, en vergat dat deze pion geslagen kon worden met een schaakje. Mijn stelling stortte in en ik gaf op. Tot zover het goede voorbeeld van de bord 1-speler.

Het moet gezegd dat we op dat moment ook niet al te florissant stonden. Uiteindelijk werd het 5-3, en het was eerder Caïssa 6 dan wij, dat punten liet liggen. Henri verloor langzaam doch gestaag. En Mustapha's rentree in het eerste was niet echt vreugdevol.

Daar tegenover stond dat Andre een prima partij speelde. Dat was het lichtpunt van de avond. Henk speelde een spannende partij die uiteindelijk in een benauwde remise eindigde. Stephan en Olaf remiseerde eveneens. En Ramon vermaakte ons tenslotte nog lang met een partij tegen good-old Ridens Bolhuis, waarin beide zijden, zoals dat gaat, grote kansen misten. Het werd uiteindelijk remise.

Daarmee werd het 5-3 voor onze gasten. Wat zegt deze wedstrijd voor de rest van het seizoen? Ik denk dat er nog weinig van valt te zeggen. Er zijn een paar sterke tegenstanders maar we moeten toch zeker goed mee kunnen draaien.

Raadsheer 1	1967	-	Caïssa 6	1978	3	-	5
1. Frans Smit	2012	-	Tigran Spaan	2161			0-1
2. Henk bij de Vaate	2079	-	Nirav Christophe	2125			1/2-1/2
3. Ramon v. Beemdelust	2028	-	Ridens Bolhuis	1992			1/2-1/2
4. Stephan Geuljans	2006	-	Wilbert de Kruiff	1971			1/2-1/2
5. Mustapha Yahia	1899	-	Aldo van de Woestijne	1950	0	-	1
6. Olaf Cliteur	2004	-	Jos van Ommeren	1958			1/2-1/2
7. Harry Amand	1853	-	Marc Ordodi	1900			0-1
8. André de Roo	1854	-	Ferdinand Ruhwandl	1768			1-0

Door naar de 2e ronde SGA Cup!

Het was een spannende wedstrijd op woensdag 21 oktober. Het Raadsheerkwartet speelde thuis tegen de schaakbroeders van ENPS. Het is ons gelukt om te winnen en de tweede ronde te bereiken!

Op bord 1 speelde ik tegen oude bekende Roel Dormits. Voorzichtig geworden door een verontrustend aantal recente blunders speelde ik een rustig orthodox damegambiet. Dat mondde uit in een stelling met een (zoals dat zo mooi heet) een dynamisch evenwicht: minoriteitsaanval van wit tegen druk op e3 door zwart. Het werd eigenlijk redelijk snel remise.

Toen al was duidelijk dat Stephan erg goed stond. Het duurde nog wel even voordat hij de winst binnenhaalde, maar die was eigenlijk nooit in gevaar.

Ramon lijkt zijn liefde voor de Blackmar-Diemer te verliezen. Het gambiet bekwam hem niet goed. Mitschke reageerde goed en profiteerde van wat onnauwkeurigheden. Ramon ging vechtend ten onder door een klinkend mat.

Olaf moest derhalve winnen. Op bord 4 speelde hij een mooie partij tegen Jan Velde, die naar het mij toescheen te vroeg had gerokeerd en deels gehlijnd werd. Een fijne partij waarmee de overwinning van ons team werd behaald.

We kunnen dus nu uitkijken naar de 2e ronde. Op moment van schrijven is nog niet bekend wie de tegenstander is.

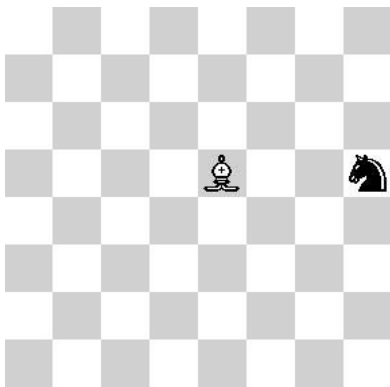

De ridder tegen de raadsheer

*Het begint pas tegen het einde deel V
Een reis door het eindspel met Frans Smit*

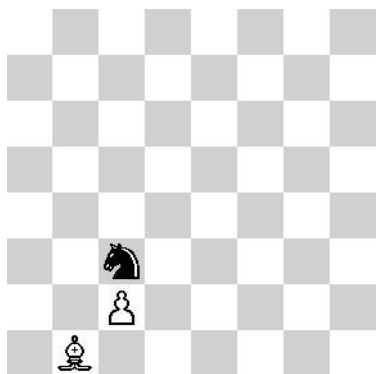
In de voorgaande afleveringen heb ik korte impressies gegeven van eindspelen waarin beide kleuren dezelfde soorten stukken hebben. Dit keer gaat het over eindspelen van verschillende materialen. Loper tegen paard, ofwel de ridder tegen ... de raadsheer.

Beide worden "lichte stukken" genoemd, en beide worden gezien als even sterk. Dat is op zich merkwaardig omdat de diagonale tred van de loper geheel anders is dan de sprongen van het paard. En in de praktijk blijkt dat de waarde van beide stukken zeer relatief is, namelijk afhankelijk van de stelling. De wisselwerking tussen paard en loper kent een aantal eigenaardigheden. Zo is de loper in staat een paard in te sluiten. Dan moet het paard wel aan de rand staan. In het diagram hieronder zie je zo'n situatie.

Als het paard een zet zou moeten doen, dan wordt het onherroepelijk geslagen door de loper. Wat ook merkwaardig is: stel dat de loper aan zet is, dan kan het zwarte paard zich onmiddellijk bevrijden. Ook typisch: de loper sluit het paard in maar kan het niet slaan.

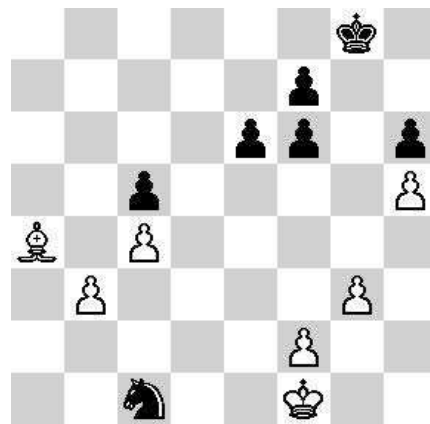
Het paard kan de loper niet insluiten, daar is altijd "hulp" voor nodig.

In bovenstaand diagram zie je dat het paard de loper alleen maar kan insluiten omdat de pion op c2 werkt als een soort gevangensmuur voor de eigen loper!

Bij eindspelen van loper tegen paard zijn de pionnen vaak van doorslaggevend belang. De pionnenstructuur bepaalt vaak de uitslag. Want de pionnenstructuur maakt een loper vaak slecht of goed, terwijl het paard altijd over een pion heen kan springen.

Nunn geeft in zijn boek "Understanding Chess Endgames" een aantal duidelijke voorbeelden van dit eindspeltype uit de grootmeesterpraktijk. Daar maak ik hier dankbaar van. In het eerste fragment is de loper het paard de baas.

Salov-Karpov, Buenos Aires 1994.

Het paard staat hier niet goed en daar kan wit onmiddellijk van profiteren.

1. b4!, Kf8

Na 1..., cxb4 2. c5! valt de witte c-pion niet meer tegen te houden.

2. b5!, Ke7 3. Lc2, ...

Voorkomt dat het paard naar d3 ontsnapt.

3. ..., f5 4. Ke1, Pa2 5. Kd2, Pb4 6. Lb1, ...

Nu is het paard ingeloten.

6. ..., Kd6 7. Ke2, Ke5 8. Ke3, Kf6 9. Kf4, Ke7 10. Ke5, ...

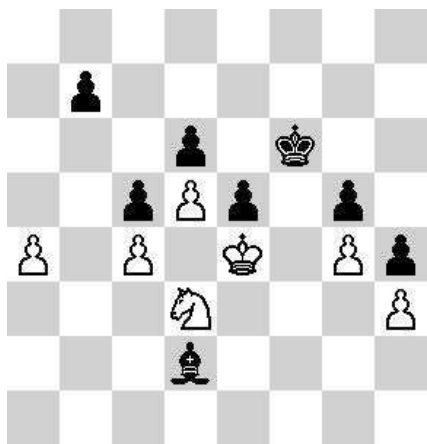
Nu is zwart in zetdwang. Hij moet nu een pionzet doen die zijn stelling verder verzwakt.

10. ..., f6+ 11. Kf4, Kf7 12. b6, Pc6 13. b7, Ke7 14. Lxf5!, Kd6 15. Le4, Pb8 16. Lg6, Kc7 17. Lf7, Kd6 18. Le8, Ke7 19. Lb5, Kd6 20. Ke4, Kc7 21. g4

11.

En Karpov gaf op. **1-0.**

Vaak is de loper licht in het voordeel maar dat is niet altijd zo. Dat heeft natuurlijk alles te maken met vraag of het om een goede of slechte loper gaat. Vaak wordt dat bepaald door de vraag of de pionnen op dezelfde kleur staan als de loper. Een loper kan namelijk nooit van kleur verschieten! Hieronder een voorbeeld van John Nunn zelf.

*Nunn-T.Upton,
Ramsgate 1982*

Zwart staat een pion voor maar het is een riskante situatie. Hij heeft een slechte loper en kan daarom o.a. geen vijandelijke pionnen aanvallen. Bovendien staat wits koning mooi actief. Allereerst wil wit zijn paard naar e4 brengen.

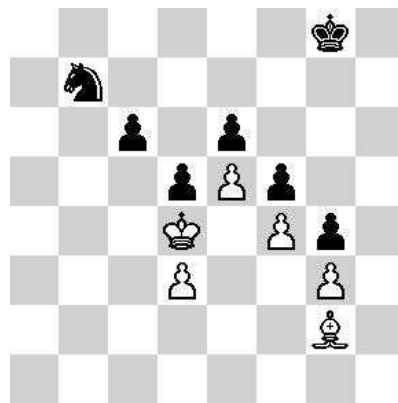
1. Kf3, La5?
- 2.

Deze passieve aanpak blijkt niet te werken. Zwart had een pion moeten offeren om remise te maken: 1. ..., e4+! 2. Kxe4, b6 3. Pb2, Lf4 4. Pd1, Ld2! Zwart kan nu altijd voorkomen dat het paard op het enige resterende aanvalsveld bereikt: b5 via c3 of a3. Nu wint wit, ondanks de pluspion.

2. Pf2, Lc7 3. Pe4+, Kg6 5. a5!, Kh6 5. Ke3, Kg6 6. Kd3, Kg7 7. Kc2, Kf8 8. Kb3, Lxa5 9. Pxd6, Lb6 10. Pe4, Ld8 11. Pxc5, b6 12. Pd7+

En zwart gaf op. **0-1.**

Vele trapjes lager op de ladder die leidt naar (groot-)meesterschap, op onze clubavond, speelde ik onlangs tegen Mustapha een eindspel waar ik het paard bezat en hij de loper. En ik had een pluspion. De partij ging als volgt.

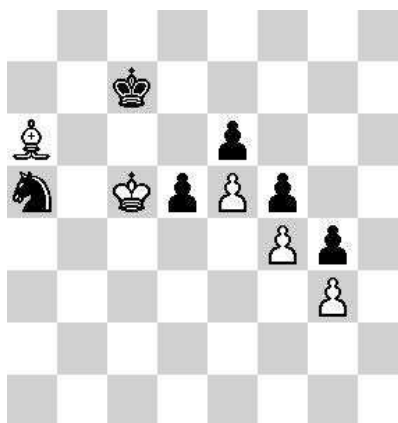
*Mustapha Yahia - Frans Smit,
Raadsheer intern,
15 september 2010
Stand na 45. ..., Pb7*

Zwart staat een pion voor, maar in principe heeft wit een goede loper. En de positie van de koningen is hier natuurlijk ook erg belangrijk. Wits koning staat mooi centraal en die van zwart moet nog van ver komen. De vraag is of zwart dit wel kan winnen. De zwakke pion op g3 is zijn beste kans.

- 46.Kc3 Kf7 47.Lf1 c5 48.Kb3 Ke7 49.Ka4 c4 50.Kb4 cxd3 ?

50. ... Pc5 is uit. Nu zwart deze kans mist, is het waarschijnlijk remise. Tenzij zwarts paard e4 kan bereiken!

- 51.Lxd3 Kd7 52.Kb5 Kc7 53.Le2 Pd8 54.Kc5 Pc6 55.Lb5 Pa5 56. La6??

Stand na 56. La6??

56. Kb4, ... had voorkomen dat het paard zijn doel bereikt.

56. ..., Pb3+

en wit gaf op. Het paard bereikt via d2, het veld e4 waarna pion g3 niet meer te redden is.

Jaaragenda

Iedere woensdag wordt intern gespeeld, behalve 1e ronde raadsheercup, op rapidavonden, op 5 januari en bij paasschaak.

- Zo 19** Raadsheer Rapidtoernooi
- Wo 29** Raadsheer 1 - Caissa 6 oktober
- Wo 6** Raadsheer 2 - Caissa 9
- Wo 13** Rapidcompetitie, ronde 1
- Vr 15** ENPS/Quibus 5 - Raadsheer 4
- Zo 17** Kattenburger open, ronde 1
- Wo 20** De Amstel 3 - Raadsheer 3
SGA Cup: Raadsheer - ENPS
- Wo 27** Raadsheer 1 - Zukertort/A'v 4 november
- Ma 1** De Bron 1 - Raadsheer 2
- Wo 3** Raadsheercup, ronde 1
- Wo 10** Raadsheer 3 - VAS 7
- Zo 14** Kattenburger open, ronde 2
- Wo 17** Zeskamp, ronde 1
- Ma 22** Tal/DCG 1 - Raadsheer 1 december
- Wo 1** Raadsheer 2 - Het Grasmatt 1
- Wo 8** Raadsheer 4 - TOG 1
- Wo 15** Raadsheer 1 - ENPS/Quibus 1
- Vr 17** Chaturanga 1 - Raadsheer 3
- Wo 22** Raadsheercup, ronde 2 (tussenronde)
- Wo 29** Zaal gesloten, geen clubavond januari
- Ma 3** LB-Gambiet 1 - Raadsheer 1
- Wo 5** Snelschaken en Stamhouderscup
- Zo 9** Kattenburger open, ronde 3
- Ma 10** LB-Gambiet 2 - Raadsheer 2
- Wo 12** Zeskamp, ronde 2
- Do 20** Es'80 3 - Raadsheer 4 februari
- Wo 2** Raadsheer 3 - Almere 4
- Wo 9** Raadsheer 1 - Caissa 7
- Zo 13** Kattenburger open, ronde 4
- Wo 16** Zeskamp, ronde 3
- Wo 23** Raadsheercup, kwartfinale maart
- Wo 2** Raadsheer 4 - LB-Gambiet 3
- Wo 9** Zeskamp, ronde 4
- Vr 11** Zukertort/A'v 5 - Raadsheer 3
- Zo 13**
- Ma 14** De Wachter 1 - Raadsheer 1
- Wo 16** Rapidcompetitie, ronde 2
- Wo 23** Raadsheer 2 - De Pion 2
- Wo 30** Raadsheer 1 - Tal/DCG 2
- Do 31** Isolani 3 - Raadsheer 4 april
- Wo 6** Raadsheercup, halve finale
- Do 7** Het Probleem 2 - Raadsheer 3
- Wo 13** Zeskamp, ronde 5
- Do 14** Isolani 1 - Raadsheer 1
- Zo 17** Kattenburger open, ronde 6
- Ma 18** AdA '04 1 - Raadsheer 2
- Wo 20** Paasschaak
- Wo 27** Raadsheer 4 - Chaturanga 2 mei
- Wo 4** Zaal gesloten, geen clubavond
- Wo 11** Raadsheer 3 - Isolani 2
- Wo 18** Rapidcompetitie, ronde 3
- Zo 22** Kattenburger open, ronde 7
- Wo 25** SGA Rapidcompetitie juni
- Wo 1** Raadsheercup, finale
- Do 2** Hemelvaartschaak bij La Vallade
- Wo 8** Laatste interne ronde (Slotavond) juli
- Do 7** Begin zomercompetitie

ZONDAG 21 NOVEMBER

De dag van het Kees Besselinktoernooi.

Zeven ronden rapidschaak, zwitsers.

Met als vaste beginzet 1.c4.

Mooie geldprijzen. Indeling naar speelsterkte.

Georganiseerd door SV De Pion.

Dus de bar is welvoorzien, ook voor de lunch.

's Avonds een Braziliaanse maaltijd
en een simultaan.

Zondag 21 november, aanvang 11:00 uur.

Woestduinstraat 18, Amsterdam.

Bel 06 - 33 75 18 88 / toernooi@depion.info.

Kijk voor uitgebreide info op de website:

www.depion.info/toernooi

TNT Post
Port betaald